Մանզումի Էֆքեար սենեակ 300 նիւսխէ կէրիւիզ, սենէվի գէյմէթէ, խարտեպոյ իչին կէչէր ագճէ 250 վէ ալթը պուլուղը 125 ղրշ. վէ թաշրալար իչին քսանա փարաղ տալան իչնուէ օլարագ, սենէվի գէյմէթի սաղ ագճէ 250 վէ ալթը պուլուղը սաթի 125 ղրշ. օլաճագ օրը։

Վէ պէհէրանիւսի էսի 40-ար փարաղա սաթըլահագ օրը։

Ազգային Էֆեմեր

Մեղադի

Իլանաթըն պէհէր սաթը իչին պիրինճի տէֆասա 3 քիլինճի տէֆասա, 2 վէ իւչինճիւ վէ սայիր տէֆալարը տա 1էր ղրշ. ալնաճագ օրը։

Սէքիզինճի վէ սայիրէ, Պէ, ղալանսա Ջողրուլ-խօլա 467 նիւմերօյու խանէսէ ԼԷՎԸՆԹ ՀԷՐԲԼՏ թաղխանէսինէ Կարագէա 8. Փանսեան իսմինէ կէօնաէրիլէճէք օրը։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԼԷ

ՊԼՇԻՆԱԻ ՍԷՆԷ ՎՏԱՎ ՍԷՖԷՐ 0 — 1870 ԱՊՐԻԼ 23 ԲԷՆՃՇԷՄՊԷՀ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄՈՑԻՍ 5 — ՆԻՄԷՐՕ 1218

ԻԼԱՆ.

Պուլնան սենա բէսիմի նիւսխէլէրի միզտէ տէրճ իտիլէն բէսիմլէրին նէ օլտուղլարը, Ֆրանսըզճա օլարագ, հէր բէսիմին ալթը սանտա պուլունաճագ տրը. նասըլ քի պու ճիւմա իրթէսի նիւսխէսինտէ կէօրիւլէճէք տիր։

Պու ճիւմէ իլէ թաֆսիլի յազահաթլարը տախի, մէզքիւր նիւսխէլէրտէ պէեան գըլընաճագ տրը։

Եարընքի ճիւմա կիւնիւ, էօյլէնէն սոնրա ալաֆրանկա սաաթ 8 1/2տա, Ցակոբեան կարապետ էֆէնտի, Պէյօղլուն տաքի Պրիմիչ Լուսթրլրէրի էնա Սայէնթիֆիք Ինսթիթիւչըն տայիրէսինէ, ինկիլիզճէ օլարագ, պիր նութգ իրատա լուտէճէք տիր։

Մէզքիւր նութգուն էսասը, «էրմէնիսթան. վէ Ադիք էրմէնիէր» տիր։

Քեաֆիֆէյի ինկիլիզճէ պիլէն միլէթաշլարըմըզը, մէզքիւր նութգու տիր նէմէքլիյէ տավէթ իտէրիզ։

ԽՍԹԱՆՊՕԼ 23 ԱՊՐԻԼ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԵՈՒՆԱՆ ՀԱՅՏՈՒՏԼԱՐԸ

Բիրէատան ալաֆրանկա ապրիլ 26 թարիխի իլէ Էնբարսիալ զազէթասընա չու վէճճ իլէ եազըլմըշ տրը։

Բիքէրմի վագասը, մուհզին վէ գանը պիր նէթիճէտէ գարար գըլմըշ տրը։ Պու պիր թէքմիլ թըրաճէտիանը օեունճուլարը։ 21 նէֆէր հայտուտլար տըրլար. պունլարտան պիրիսի, ուղուն սագալը, մրքէտտը վէ տալղըն պիր հալտէ օլուպ, զանն իտլրսին քի, էճնէպի սէյեահլարը ախզ ու կիրիֆթ պիրլէ, տաղլարա կէօթիւրմէլէրինէ մուսիպէթլուն նէթիճէլէրի իւզէրինէ տիւշինմէքտէ տիր. մէզքիւր թըրաճէտիանը, իլա էվվէլ Ղ.Յէ իթմէյիպ, աղ վագըթտան իշ կէօրմէէ գալզըշան սէյիրճիլէրի իսէ, ճէսուր եիւզ պաշը Մ. Թէօժէնիսին թահտը գօմանտասընտա պուլունան պիր թագըմ ճէնկէ ալըմըշ նէֆէրաթ վէ սիւարի ասաքիրլէրի սիրլէր. Պէտապախթ էսիրլէր, գաթլ օլունտուգլարընընը էվվէլէսի կիւնիւ, եանի կէչէն բէնճէմպէհ կիւնիւ, պու սէնէ Յունանտա հիւքմ իթմէքտէ օլան շիտտէթլու սուզատան թիր թիր տիթրէմէքտէ իտիլէր։ Մ. Հէրպէր, զայիֆմիզաճ օլտուղու սէպէպի իլէ, սուղա կիւճ իլէ գարշը գօեապիլմէքտէ իտի։ Գօնթ Պօիլ, ուեուշուգ պիր հալտէ իտի վէ չօգ տէֆա սաեըգլար իտի։ Մ. Վայտր իլէ Մ. Լօյտ, պաշլարընա կէլէն հալէրի, գալմէ ալըպ, վէ պուլունտուգլարը մահէլլին բէսիմինի չըզմագլա մէշղուլ օլուրլար իտի։ Լօրտ Միւնքասթէր, Ադիրնատա իտի վէ հալէատա օրատա պուլունմագտա տրը։

Մէրգում Լօրտ, հայտուտլարընը մաթլուպ էյլէտիքլէրի 25 պին ատէտ լիրաեը թէտարիգ իթմէք իչին, վէրտիյի սէօզլ իթիմատ օլունարագ սալը վէրիլմիշ օլտուղու հալտէ, հայտուտլար, ագճէտէն մաատա, հագգլարընտա աֆվը ումումի իհսան օլունմասընը մաթլուպ իթմէքտէ օլտուգլարընը նէֆսի Ադիթնատա քէնտուսինէ պիլտիրտիքլէրինտէ, վատինէ տայիր օլան մէսուլիյէթէն քէնտիսի զուրթուլմուշ ատտ իյլէմիշ տիր։

Պուրաճըգտա, տէֆթէրիմէ մուխթասար սուրէթտէ զայտ իթմիշ օլտուղում մալիւմաթլարը պիլտիրմէք իչին բուխատաթընըզը թալէպ իտէրիմ. մէզքիւր մալիւմաթլար դայէթ տօղրու տուրլար տէյի ատտ իտէպիլիրսինիզ։ Պու սուրէթլէ, պաշըմըզա կէլէն վուղուատթլարը կէօրմիւշ օլաճագսընըզ տրը։

17 ապրիլ. Վիքէլա մէճլիսի, թալէպ էյլէտիքլէրի ագճէյի գապուլ իթմէք, հագգլարընտա ավքը ումումի իհսան օլունմասը վահի մաթլուպաթլարընտան վազ կէչմէք. վէ էսիրլէրինի սալը վիրմէք իչին, հայտուտլարա սոն պիր մէօհլէթ վէրմիշ տիր։ Մէօհլէթ, բէնճէմ պիհ կիւնիւ ախշամըն սաաթ տէօրտիւնտէ հուլուլ իտէճէք տիր։

Հայտուտլար, էսիրլէրի իլէ պէրապէր, Մ. Բաբարիկօրուլօնուն չիֆթլիկինտէն պիր ազ էօթէտէ վագը պիր նէվի գալէա տէրունինտէ պուլունմագտա տրըլար։

18 ապրիլ. Պու կիւն 25 պին ատէտ լիրալարընը միլլէթ պանգասընա թէսլիմ օլունմուշ օլուպ, տէրհալ հայտուտլարա իրսալ գրլրընաճաղը հավատիսինէն պաշգա պիր հավատիս եօգ տուր։

19 ապրիլ. Հիւքիւմէթ, հայտուտլարը գուշամմագ վէ լազըմ կէլտիկինտէ, իւզ՝ըէրինէ հիճճիւմ էյլէսինլ՝ր իչին. Ադիթնատան վէ խալքիտէն ասաքիր սէվգ իթմէքտէ տիր։

20 ապրիլ. Հայտուտլար գուշատըլմըշլար տրը։ Պունլարընը, Ըսբանոս վէ Ադվանթիթիսնաման իքի նէֆէր սէրկ՝ըտէլրի վար տրը։ Հայտուտլար, պիր ղէնկին էճնէպիի էսիր ալմագ իչին, Ադիթնատա եագլաշմըշ օլտուգլարընը ատչըգտան աշըղա պիլտիրմիշլէր տիր։ Ադվանթիթիս, աֆվ իթմէք հուգուգունու գրբալընը էլինատն ալմըշ օլտուղու իչին միլլէթ մէճլիսինի թայյիպ իթմէքտէ տիր։

21 ապրիլ. Մատամ Լօյտու շիմտի կէօրտիւմ։ Մէօհլէթ պու ախշամ հուլուլ իթմէքտէ տիր։ Մատամ Լօյտ քօճասընա պէքլէմէքտէ տիր։ Պու սապահ Օրբօստան ալընան խապէրլրէ նէզարէն, հայտուտլար, եալընըզ ագճէ իլէ միւթէքաֆիզ օլմագտա տրըլար։

22 ապրիլ. Սաաթ վէշտ պէնի ուեանարրաբլար։ Ինկլիթէրա գենէրալ, մահսուս ու միւքէտտէր օրարագ, սէֆարէթխանէնին իքինճի բրբրքեաթիպլրինին հայտուտլար թարաֆրնտան Լօյտիբիւմիշ օլտուղուն պէնտէ նիզ պիլտիրտիկինտէ, տէմր եօլմրքէվինէ գօյտում. վէ օրատա Ադիրա Պուրթաքօվա բասթ կէլտիմ. Մէրգում Ադիրալ, Ադիթնատան կէլմէքտէ տիր։ Հայտուտլար, թէքլիֆլրի իւզրինէ իսրար իթմիշ օլտուգլարը իչին, աիւն ախշամ սաաթ տէօրթտէ, իւզրրէրինէ հիճճիմ օլունմուշ տուր։ Հայտուտլար պիր գուլէտ սրղընմըշլար իտի։ պունլար, տասաքիրին, գուլէնին եանընա գատար եանաշմըշ օլտուղուն կէօրէրէք։ Գօնթ Պօիլի պօղմուշլար վէ թէնինի տախի բէնճիրէտէն տիշարը աթմըշլար տրը։ Օլ վագըթ հիւճճիմէ պէտ վէ մուպաշէրէթ օլունտու։ Ադրատ արատա թիւֆէնք աթըլմագտա իտի։ Հայտուտլար, իքի քիշինին, սօնրատան պիր քիշինին տահա, եանի, քեաֆֆէյի էսիրլէրին թէնինի բէնճէրէտէն տիշարը աթարլար, պատէհու գուլէտէն տիշարը չըգրպ։ դաշմաեա չալըշտըլար իսէ տէ, իշլէրինտէն եէտի նէֆէրի էօլտիրիւլտիւ։

23 ապրիլ. Ադրօէսսա նամ Եունան թօլ տուպասը, պու սապահ սաաթ 8տէ լիմանտա լենկիրտաղ օվմուշ տուր։

Մէզքիւր թօլ տուպասընտա, Մ. Հէրպէր իլէ Մ. Լօյտուն, տէհղիթլու սուրէթտէ փարչա փարչա իտիրմիշ լաշէլէրի պուլունմագտա իտի։ Մէրգումանի պէտապախթլարընը էնսէ քէօքիւնէ, վէ պաճագլարընա եաթաղան իլէ վուրուլմուշ վէ կէօյիսալրինէ տախի գուրշուն կիրմիշ իտի։ Մ. Լօյտուն պաշը, սայ քի վիճճուտինտէն այրըմըշ իտի։

Հայտուտլարա գուրպան կիտէն Մ. Հէրպէր իլէ Մ. Լօյտուն ճէնազէ ալայլարը, էօյլէնտէն իւչ սաաթ սոնրա իճրա օլունմուշ տուր։ Գրալ վէ գրալիչա հազարաթը, սէֆիրլր վէ վիւքէլալար մէգքիւր ալայտա հազրը պուլունմուշլար տրը։

Եհալի, հարպիյէ նազրրը Մ. Սուչօեա գարշը տիշ կըճրրտաթըպ, մէրգում, հայտուտլար իլէ շէրիգ իտի տէյի ազվ իթմէքտէ տիր։ Մատամ Լօյտ, սէյեահլարընը ախզ ու կիրիֆթ օլունտուգլարը կիւնիւն ֆէրտաբը կիւնիւ, մէրգում նազրրա, «Միւսիւ, հայտուտլար իլէ մուխապէրէ իթմէքլիյէ պէօյիք սուհուլէթլրէ մալիք պուլունմագտասընը, կէօրիւնիւր քի անկլրին շիրիգիսինիզ տէտիյինտէ, նազրրը միւշարիյէ տա՝ սալա ճէվապ վիրմէյիպ, գայէթ կէօզ կէօրիւնիւր սուրէթլէ պէյնզի տիմրշ տրը։ Մէրգում պէտապախթ գարը, պու կիւնքի կիւն, նազրրը միւշարիյէ տահա չօգ շէյ տիմիյ հագգը վար տրը։ Մէրգումինին գօճասը, պու կիւնքի կիւն գաթլ օլունմուշ օլան սէյեահլար իլէ կէզինմէեէ չըգրշմըշ իտի։ Ինկլթէրա սէֆիրի Մ. Էրսքին, Մարա օնու սէյր իտիպ, օրատա պիր կիւն կիրի քէրքուք պիր թիհրքվար մի տրը տէյի, հարպիյէ նազրրընա սիւա էյլէսիքտէ, նազրրը միւշարիյէ տախի. «սալա պիր թէհլիքէ եօք տուր» տէյի, ճէվապ վիրմիշ. Վէ Մ. Էրսքին տախի, «հէր հալտէ, պու մրսիւլրին եանընա պիր գաշ զապթիյէ գաթրն, չիւնքի պու սուրէթլէ զայիթրահաթ օլուրուզ» տէյի ճէվապ վիրմիշ տիր։ Ճէնազէ ալաեընտա, Ֆրանսա սէֆիրի Պարօն Պոտ, հարպիեէ նազրրը Մ. Սուչօեու կէօրիւպ, մէրգումն եիւզիւնէ «այ՛պ տրը, այ՛պ» տէյի պաղրրմըշ տրը։ Մ. Սուչօ ասլա ալտրրմատը. օլ վագրթ Ֆրանսա սէֆիրի, մէրգումուն եանընա եանաշրպ, «սէնին պուրատա պուլունման հէր քէսին դաղաղընը թահրիգ իթմէքտէ տիր» տէմիշ, վէ պունուն իւզրինէ, հարպիյէ նազրրը ալրպ եիւրիւյիւ վէրմիշ տիր։ Պու սուրէթլէ, էհալի, սէֆիրլէր, տուլ գատընլար վէ էօքսիզլէր, վէ քեաֆֆէյի ղազէթալար, նազրրը միշարիլ՝ յհէ գարշը տիշ կըճրրտաթմագտա տրըլար։ Լաքին պու հա՞գգ մը տրը. մէկէրչի, քեաֆֆէյի վիւքէլաեա գարշը տահա զիեատէ տիշ գրճրրտաթմագ վաճիպ տէյի՞լմի։

24 ապրիլ. Հայտուտլար, հէր նէ գատար ասաքիր թարաֆընտան գօվանմագտա իսէլէր տէ, իշլրինտէն 13 նէֆէրի գաշապիլիպ վէ հէնուզ էլէ կէչիրիլմէմիշլէր տիր։ Իքի նէֆէր սէրկ՝ըտէլրտէն պիրիսի տախի գաշապիլմիշ տիր։ Գրրալ վէ գրրալիչա հազարաթը ղայէթ միքէտտեր պիր հալտէ պուլունմագտա տրըլար։ Էհալի ազիմ պիր գօրգու իչինտէ տիր։ Մէլօն նամ ղազէթա, հարպիյէ նազրրը Մ. Սուչօեա գարը չէտիտ պիր պասս նէյր իթմիշ տիր։ Մատամ Լօյտուն իւզրինտէ պազէն տիվանէլիք ալէամէթլէրի կէօրիւմէքտէ տիր։ Մ. Պօիլ իլէ Մ. Վայնրին լաշէլէրի պուլունտու։ Ադէմօկիանի նամ թէրճէման, մէրգում վահշի հայտուտլար թարաֆընտան էօլտիրիւլմիշ օլտուղունտան, սաղ սէլիմ Ադիթնաեա տէօնմիշ վէ տէր հալախղու կիրիֆթ օունմուշ տուր։ Մէրգում տախի, հարպիյէ նազրրը կիպի, հայտուտլար իլէ շէրիգ տիր տէյի հագգընտա չի փհէ օլունմագտա տրը։ Եէտի նէֆէր հայտուտ պաշլարը պուրեա իրսալ գրընպ, փայիմախթրն սոգագլարընա վազ օլունմուշ տուր։ Լօրտ Միւնքասթէր, մէզքիւր պաշլարընն, քէնտիսինի վէ արգատաշլարընը ախզ ու կիրիֆթ իտէն հայտուտլարընն պաշլարը օլտուղունու թանրմըշ տրը։ Ադրօէսսա, Զիյնէր վէ Պօիլին լաշէլրի իլէ Լրապէր. Օրբասսան ավտէթ էյլէտի։

25 ապրիլ. Կէթաիքճէ արթմագտա օլան պիր հէրեճան հիւքմ իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, Զիյնէր իլէ Պօիլին լաշէլրի գարատա չըգարրըմըշ տրը։

Կէօրիւնիւր քի, պունլար խայինճէ էօյտիրրուլմ մշլր տիր։ Թաստիգ օլունտուգունա նէզարէն. Մ. Վայտրը կէօյրունէն իքի գուրշունա. վ տիկրի տախի այնի եէրտէն պիր գուրուն լավուրումաշար տրը։ Լրդ Մունգասլր. հարպիյէ նազրրը։ Ինկլթէրատան չիտտի պիր տէլ կրաֆ ախզ օլունտու։ Վայնրն վալիտսի, էվատրնրն խէլրաբ իշլն, էլլի պին լիրա թէք թֆ իթմէքտէ տիր. պէտապախթ վալիտէ, պիրմէզ իտի քի, էվատը, բէնճէմպիհ կիւնիւ ախշամըն սաաթ տէօրտիւնտէ սոն տէֆա օլարագ, եաշամըշ իտի։

Վ. այնէր, Ինկիլթէրատա կէօմիւլմէք խոթէմիշ տիր. լաշէսի ասքէրի խասթա-խանէսինէ կէօթիւրիւլտիւ. մէրգում պահարլանաճագ տըր. լօրտ Միւնգասթէր, քէնտի խըսըմ վէ տօսթունուն լաշէսի իլէ պէրապէր Ինկիլթէրաեա կիտէճէք տիր։

Սաաթ տէօրթտէ, գօնթ Պոիլ, Մ. Հէրպէր կէօմիւլտիւքտէ իճրա օլունան այնի ալայլէ կէօմիւլժիշ տիւր։

Պու արա լիմանըմըզտա իքի գըթա Ինկիլիզ ավիգօ վաբօրլարը պուլունմագտա տըր։ Ինկիլթէրանըն, Ս.գ-տէնիզտէ պուլունան ֆըրգայի տօնսանմասը, էվվէլիսի կիւնիւ Մալթատան եօլա չըգմըշ օլտուղունտան, պուրատա պէքլէնմէքտէ տիր։

26 ապրիլ. պու կիւն Ս.թինատա, հայտուտլարը եէտի գըթա պաշլարընը չամուր իշինտէ սիւրիւքլէմէքտէ տիրլէր։ Մէրգուման եէտի նէֆէր հայտուտլար կէնճ իտիլէր, իշլէրինտէն էն պիւյիւկիւ, օթուզ եաշընտա եօգ իտի։ Պունլար, ալէսսէվիյէ Ս.թթիգ չօպանլարը իտիլէր։

Գաչան հայտուտլար հէնուզ ախզ ու կիրիֆթ օլունմաեըպ, իհթիմալտէն օլտուղու իւզրէ, ախզ ու կիրիֆթ օլաճագլարը տա եօգ։ Տէօրթ թարաֆընը գուշաթմըշ օլան վէ սահիհ պիր օրտու հէյեէթինտէ պուլունան ասաքիր էլինտէն գաչմագ, քէնտիսինի ախզ ու կիրիֆթ իտէպիլմէք իշին, հէր քիմէ օլուր իսէ օլսուն մէյտան օգումագ տըր։ Հիւքիւմէթի Սէնիյէ, սինօրունու տիգգաթլէ կէօզէթլէմէլի տիր, չիւնքի պու միւսիւլը, Թէսալեաեա գաչըպ օրատա սըզընապիլիրլէր։

Ս.թինատան ապրիլ 27 թարիխլէ, Լէվընթ Հէրըլտա եազըլան պիր մէքթուպտան տախի, շու ամիտէքլէրի խաթիրաճ իտէրիզ, քի նօգթասը նօգթասընա սահիհ օլտուղու թագտիրտէ, ասաքիր թարաֆընտան հայտուտլար իւզէրինէ ամէղ իտիլմիշ օլմասը մէսուլիեէթի, կէրէյի կիպի խաֆիֆլէնմիշ օլուր։

«Էֆքեարը ուսմումի շու տուր քի, Հայտուտլար քէնտի մէվգըլարընը տէյիշթիրմէք իսթէմիշլէր, վէ քէնտիէրինի, ասաքիր թարաֆընտան գուշաթըլմըշ կէօրտիւքլէրինտէ, Ինկիլիզ էլչիսինին, մուխապէրաթա տէվամ իտիլմէքտէ օլտուղու հէնկեամտէ, ասաքիր թարաֆընտան գօվալանմաեաճագլարընա տայիր, քէնտիլէրէ, թահրիրէն սէօզ վէրմիշ օլմասընը, անճագ տիգգաթլարընը թէրք իթմէլէրի վէ ասաքիրին էլինէ տիւշմէլէրի իշին պիր թէրթիպ ատտ իյէմիշլէր տիր։

«Հայտուտլար, մէզքիւր իթիգատ իլէ, ասաքիր գօրտօնունու եարարագ։ քէնտիլէրինէ եօլ աշմագլըղա գարար վէրտիլէր, վէ մուճիպինճէ բէնչէմպիհ կիւնիւ քէնտի էսիրլէրինի տախի պէրապէր սիւրիւքլէյէրէք Օրօբօստան չըգտըլար։

«Հայտուտլար Ասսօբօսնամուֆագ պիր չաեը, կէչէր կէշմէզ, անլէրին իւզէրինէ աթէշ իթմէմէեէ, ֆագաթ պըրագըպ սավուշմալարընա տախի միւսաատէ իյլէմէմէեէ էմր ախզ իյլէմիշ օլան ասաքիր, անլէրի կէօրտիւ։

«Գաբիթէն Ս.բօսթիլիտիս, պիր պէօլիւք բիատէ, վէ պիր գաչ նէֆէր տախի սիւարի ասաքիրի իլէ իլէբուլէմէյէ պաշլատը, ֆագաթ եէնի եաղմըշ օլան եաղմուրլարտան, չայլար ճօշմուշ օլարագ, ասաքիրին գօվալայըշընա պէօյիւք կիւճլիւք վէրմէքտէ իտի. իքի նէֆէր ասաքիր, չայտա պօղուլտուլար վէ իւշ նէֆէրինի տախի, սուլար ալըպ կէօթիւրտիւ, քի մէրգուման իւշ նէֆէր ասաքիր, կիւճպէլա, ֆէրտասը կիւնիւ քէնտի պէօլիւքլէրինէ տախիլ օլապիլտիլէր։

«Ս.սաքիրին, հայտուտլարա բաստ կէլտիքլէրի մահէլլէ, անճագ, Տիլէսի նամ քէօյիւն պիթիշիյինտէ իտի։

«Իշթէ մահէլլի մէզպուրտա իտի քի, հայտուտլար, քէնտիլէրին թուլթուրմուշ օլտուքլարընը կէօրէրէք, էսիրլէրինի էօլտիւրմէյէ պաշլատըլար։

«Կէօրիւնիւր քի, զաթէն հայտուտլարըն պէօլիւյիւ, իքի գըսմա թագսիմ օլունմուշ, վէ պիր գըսմը խըրիսթօ Ս.վանիթաքինէ, վէ տիկէր գըսմը տախի, մէրգումուն գարընտաշը Թադօ Ս.վանիթաքինէ իտարէսի թահտընտա պուլունմագտա, վէ էսիրլէր տախի, մէզքիւր իքի գըսմա թագսիմ իտիլմիշլէր իտի։

«Գաբիթէն Ս.բօթօլիտէսին ասաքիրի իլէ գարշը պէ գարշը կէլմիշ օլան իլք գըսմ, խրիսթօ Ս.վանիթաքինէ պէօլիւյիւ իտի։

«Ասքէրլէր, հայտուտլարըն, էլլէրինտէ պուլունան պիչարէ զատէկեանլարը էօլտիւրմէքտէ օլտուքլարընը կէօրիւր կէօրմէզ, հէման, հարամիլէրին իւզէրինէ տիւշիւպ, անլէրի գըլըճտան կէչիրտիլէր իսէ տէ, իշ իշտէն կէչմիշ իտի։

«Եալընըզ, Հէրպէրթին, վէ Մ. Լօյտուն ճէնազէլէրինի պուլտուլար։

«Հայտուտլարըն տիկէր գըսմը տախի, քէնտի եօլլարը իւզէրինտէ պէքլէմէքտէ օլան պաշգա պիր պէօլիւք ասաքիրէ բաստ կէլտիլէր։

«Մ. Վ. այնէր, վէ Գօնթ Պոյլի, մէզքիւր պէօլիւյիւն էլինտէ պուլունմագտա իտիլէր, իմտի մէրգումանընն ճէնազէլէրի, Տիլիզիտէն կէրէյի կիպի եիրաղ պիր մահալլտէ պուլունմուշլար տըր։

«Մէզքիւր իքինճի հայտուտ պէօյլիյիւ. էվվէլքինտէն ազ պօզկուն վէրտի իսէ տէ, հէր թարաֆտան քէնտի իւզէրլէրինէ սէվգ օլունան ասաքիրին էլինտէն գուրթուլամաեաճագլարը մէմուլ իտիլիր։»

Ինկիլիզ ղազէթալարընըն, ղայէթ զիեատէսի իլէ ախզը ինթիգամ եօլու պիր լիսան գուլլանմագտա օլտուգլարընը, մա թէէսսիֆ կէօրմէքտէյիզ։

Պիր ճինաեէթ իշին թէքմիլ պիր միլլէթ ալէյհինտէ հիւքմ իտիլէմէզվէ իտիլմէմէլի տիր։

Լօնտրա ղազէթալարընտան պազըլարը, Եունանիսթանը, մուհասէրէ հալինէ վազ իթմէքլիքտէն, վէ մահէլլի մէզպուրա Զուավ ասաքիրի տէօքմէքտէն պաշգա պիր շէյ սէօյլէմէմէքտէ տիրլէր։

Էկէր պիր մըդտար Զուավ ասաքիրի տախի, Իրլանտաեա կէօնտէրմէքլիյի թէքլիֆ իթսէ իտիք, մէզքիւր զազէթալար, նէ՞ սէօյլէեէճէքլէր իտի։

(Տեղ.)

Թայմզ ղազէթասընըն Ս.թլանթիգ տէնիզի ալթընտան իշլէեէն թէլէկրաֆլա ալմըշ օլտուղու հավատիսէ իթիմատ իթմէք էկէր ճայիզ իսէ, Ինկիլթէրրա իլէ Միւճթէմէյի Ս.մէրիգա պէյնինտէ եէնիտէն պիր մուարադա զուհուր իտէճէք իմիշ, շէօյլէ քի, Վաշինկթընտաքի Ինկիլթէրրա սէֆիրի, Ս.մէրիգալըլարը, Անթիլ ատալարը տէնիզինէն ճէնուպի գըթասընտա վագը Տարիէն նամ պօղազը աչմագ նիեէթլէրինէ գարշը բրօթէսթօ իյլէմիշտիր։ Սէֆիրի միւշարիլէյհ Ինկիլթէրրանըն տախի մէզքիւր թէշէպպիւսաթա իլհագ օլմասընը թալէպ իյլէմէքտէ տիր։ Մէզքիւր վագա, պունտան պիր գաչ այ մուգատտէմ, Հինտիսթան տէնիզինտէ պիր Ս.մէրիգա գօրտան թահգըգ օլունմուշ տուր։

—Իրան տէվլէթի սէֆիրի Հաճի Միրզա Հիւսէյին Խան ճէնապլէրի, պուախշամ, Իսթանպօլտաքի գօնսուլընտա պիւյիւք պիր ըսմի զիեաֆէթ վէրէճէք տիր։

—Վարնա բօսթասը պունտան սօնրա հաֆթատա իւշ տէֆա ալընըպ, իւշ տէֆա տախի կէօնտէրիլէճէք տիր։

Մէզքիւր բօսթանընն պուրաեա վասըլ օլմասը, Բազար, Սալը, վէ Բէնճշէմպիհ կիւնլէրի օլաճագ, վէ պուրատան գալգմասը տախի, Բազար իրթէսի, Զարշէմպիհ, վէ Ճիւմա կիւնլէրի օլաճագ տըր։

—Կէչէն սալը կիւնիւ, Քէօթահեաը պիր Գաթօլիք, Թարլա պաշընտա գազինօնուն պիրիսինտէ օթուրմագտա իքէն, ֆիւճճէթէն վէֆաթ իյլէմիշ տիր։

—Կէչէն ճումա կիւնիւ, Ս.զապ-գաբուլու պիր Իսլամ տէլիգանլըսը քէնտի քէնտիսինի քէօրրիւ իւզրինտէն տէնիզէ աթարագ դայպ օլմուշ, վէ էրթէ ճումա իրթէսի կիւնիւ, Ս.զապ-գաբուսու էօնիւնտէն լաշէսի պուլունմուշ տուր։

Շումնու 7 ապրիլ 1870

. . . Միւէլլիֆ,

Պու տէֆա Շումնու կիպի պիւյիւք պիր շէհիրտէ պուլունան միլլէթիմիզին հալի իլէ պէրապէր մէտէնիյէթ եօլունտա նէ կէօնէ պուլունտուգլարընը զիրտէ մուհարրէր մէգթուպում իլէ պէեան իտիպ, միլլէթէրվէր զազէթանըզին պիր քէօշէսինէ տէրճ իթմէնիզի թէմէննի իտէրիմ։

Պունտան ագտէմ Բուսֆուգտան յունվար 13 թարիխի վէ Մանզումէնիզին 1143 նումէրօսունտա տէրճ իտիլմիշ օլան մէքթուպումտան ազնաշըլան, Բուսֆուգտաքի միլլէթիմիզին հալի պուրատա պուլունան միլլէթիմիզտէ տախի վար իսէ տէ, եալընըզ շուրասընտա պիր ֆարգ վար տըր քի, Բուսֆուգլուլար գըզ մէքթէպինի գաբաթմըշ վէ Շումնուլուլար իսէ, գըզ մէքթէպինի աչըգ պըրագմըշ, էրքէք մէքթէպինի գաբաթմըշլար տըր, լաքին էկէր տիւշինիլիր իսէ, չօգ աքըլըրըգ իթմիշլէր տիր, չիւնքի պիր ճիվարտա սաեըլըրլար, նէ լազըմ իքի եէրտէ իքի մէսարիֆ, պիր թարաֆընը գըզլարը տիկէր թարաֆընը էրքէքլէրի էօյրէնտիկի հալտէ կինէ օտիմէք տէյլի մի, հազըր մէսարիֆտէ աղ օլուր։

Եաշասը՞ն Շումնու վէ Բուսֆուգ միլլէթիմիզ միւթէպէրլէրի եիրիւյիւշիւ...

Շիմտի իքի իւշ այտան պէրու տըր մէքթէպ գաբալը օլուպ, պիչարէ չօճուգլար մահալլէ վէ չարշը իշլէրինտէ սէրսէրի կէզմէքտէ տիրլէր, վէ վարժապետլէրինէ տէ պիր սէնէտէն պէրու մաաշընը վէրմէյտիքլէրի իշին պըրգմըշ նիհայէթ հիւքիւմէթ գօնսուլընա արդուհալ իթմիշ իսէ տէ, շիմտիյէ գատար կիտիպ կէլիպ նէ բարա վէ նէ տէ պիր մեֆուտ ալապիլմիշ տիր։

Վէ չունուտա ունութմայըմ պիլտիրմէյէ քի, զըզլար մէգթէպի տէյի իշար իթտիկիմ, նիզամը մէքթէպլէր աղնաշըլմայըպ, պաեազը գըզ չօճուգլար հապսխանէսի անանաշըլմալը տըր, չիւնքի անալար, չօճուգլարը, հաշարիլիզի սէպէպինտէն, տէյլի մարիֆէթ վէ իլիմ արզուսու իլէ, մահալլէ արասընտա պիր մահալ բէյտա իթմիշլէր հէր քէս գըզընը սապահ կէօնտէրիր ագշամ կէթիրտիր։

Շուրասընընտա ինքեար իտէմէյիզ քի, վարժուհիլիք իտէն գատըն հէր նէ գատար լիսանըմըզը պիլմէզսէտ քերականը պիր ուճունտան օ պիր ուճունա գատար թէքմիլ պիլիր իմիշ վէ եօրկան իյնէսինտէն տահուֆագ իյնէ իլէ էյի տիքիշլէր պիլիպ վէ էօյրէտիր իմիշ։

Էֆէնտի իշթէ Շումնուտա պուլունան 150 խանէ էրմէնիլէրիմիզին հալի վէ կիտիշի, կէօզլերի էօնիւնտէ պուլունան Պուլկար միլլէթինի պըրագալըմ, չիւնքի պաղը քէրրէ հագսըզ պիր մանէալարը վար տըր պիզտէ օնլար իլէ պիր օլալըմտէ էվվէթ տէյէլիմ, չիւնքի Պուլկար չօգչուգ իմիշ տէ օ սէպէպտէն չօգ շէյլէր եաբապիլիրլէր իմիշ։ էյ չու 120-130 խանէ եէհուտի միլլէթինէ նէ տէյէճէքլէր քի, չօճուգլարըմըզ եիքսէք իլիմլէր էօյրէնսինլէր նիյէթի իլէ մագսուս Բարիզտէն հօճա կէթիրտիշլէր տիր։

Վայնէր, Ինկիլթէրատա կէօմիւլմէք խոթէմիշ տիր. լաշէսի ասքէրի խասթա-խանէսինէ կէօթիւրիւլտիւ. մէրգում պահարլանաճագ տըր. լօրտ Միւնգասթէր, քէնտի խըսըմ վէ տօսթունուն լաշէսի իլէ պէրապէր Ինկիլթէրաեա կիտէճէք տիր։

Սաաթ տէօրթտէ, գօնթ Պոիլ, Մ. Հէրպէր կէօմիւլտիւքտէ իճրա օլունան այնի ալայլէ կէօմիւլժիշ տիւր։

Պու արա լիմանըմըզտա իքի գըթա Ինկիլիզ ավիգօ վաբօրլարը պուլունմագտա տըր։ Ինկիլթէրանըն, Ս.գ-տէնիզտէ պուլունան ֆըրգայի տօնսանմասը, էվվէլիսի կիւնիւ Մալթատան եօլա չըգմըշ օլտուղունտան, պուրատա պէքլէնմէքտէ տիր։

26 ապրիլ. պու կիւն Ս.թինատա, հայտուտլարըն եէտի գըթա պաշլարընը չամուր իշինտէ սիւրիւքլէմէքտէ տիրլէր։ Մէրգուման եէտի նէֆէր հայտուտլար կէնճ իտիլէր, իշլէրինտէն էն պիւյիւկիւ, օթուզ եաշընտա եօգ իտի։ Պունլար, ալէսսէվիյէ Ս.թթիգ չօպանլարը իտիլէր։

Գաչան հայտուտլար հէնուզ ախզ ու կիրիֆթ օլունմաեըպ, իհթիմալտէն օլտուղու իւզրէ, ախզ ու կիրիֆթ օլաճագլարը տա եօգ։ Տէօրթ թարաֆընը գուշաթմըշ օլան վէ սահիհ պիր օրտու հէյեէթինտէ պուլունան ասաքիր էլինտէն գաչմագ, քէնտիսինի ախզ ու կիրիֆթ իտէպիլմէք իշին, հէր քիմէ օլուր իսէ օլսուն մէյտան օգումագ տըր։ Հիւքիւմէթի Սէնիյէ, սինօրունու տիգգաթլէ կէօզէթլէմէլի տիր, չիւնքի պու միւսիւլը, Թէսալեաեա գաչըպ օրատա սըզընապիլիրլէր։

Ս.թինատան ապրիլ 27 թարիխլէ, Լէվընթ Հէրըլտա եազըլան պիր մէքթուպտան տախի, շու ամիտէքլէրի խաթիրաճ իտէրիզ, քի նօգթասը նօգթասընա սահիհ օլտուղու թագտիրտէ, ասաքիր թարաֆընտան հայտուտլար իւզէրինէ ամէղ իտիլմիշ օլմասը մէսուլիեէթի, կէրէյի կիպի խաֆիֆլէնմիշ օլուր։

«Էֆքեարը ուսմումի շու տուր քի, Հայտուտլար քէնտի մէվգըլարընը տէյիշթիրմէք իսթէմիշլէր, վէ քէնտիէրինի, ասաքիր թարաֆընտան գուշաթըլմըշ կէօրտիւքլէրինտէ, Ինկիլիզ էլչիսինին, մուխապէրաթա տէվամ իտիլմէքտէ օլտուղու հէնկեամտէ, ասաքիր թարաֆընտան գօվալանմաեաճագլարընա տայիր, քէնտիլէրէ, թահրիրէն սէօզ վէրմիշ օլմասընը, անճագ տիգգաթլարընը թէրք իթմէլէրի վէ ասաքիրին էլինէ տիւշմէլէրի իշին պիր թէրթիպ ատտ իյլէմիշլէր տիր։

«Հայտուտլար, մէզքիւր իթիգատ իլէ, ասաքիր գօրտօնունու եարարագ։ քէնտիլէրինէ եօլ աշմագլըղա գարար վէրտիլէր, վէ մուճիպինճէ բէնչէմպիհ կիւնիւ քէնտի էսիրլէրինի տախի պէրապէր սիւրիւքլէյէրէք Օրօբօստան չըգտըլար։

«Հայտուտլար Ասսօբօսնամուֆագ պիր չաեը, կէչէր կէշմէզ, անլէրին իւզէրինէ աթէշ իթմէմէեէ, ֆագաթ պըրագըպ սավուշմալարընա տախի միւսաատէ իյլէմէմէեէ էմր ախզ իյլէմիշ օլան ասաքիր, անլէրի կէօրտիւ։

«Գաբիթէն Ս.բօսթիլիտիս, պիր պէօլիւք բիատէ, վէ պիր գաչ նէֆէր տախի սիւարի ասաքիրի իլէ իլէբուլէմէյէ պաշլատը, ֆագաթ եէնի եաղմըշ օլան եաղմուրլարտան, չայլար ճօշմուշ օլարագ, ասաքիրին գօվալայըշընա պէօյիւք կիւճլիւք վէրմէքտէ իտի. իքի նէֆէր ասաքիր, չայտա պօղուլտուլար վէ իւշ նէֆէրինի տախի, սուլար ալըպ կէօթիւրտիւ, քի մէրգուման իւշ նէֆէր ասաքիր, կիւճպէլա, ֆէրտասը կիւնիւ քէնտի պէօլիւքլէրինէ տախիլ օլապիլտիլէր։

«Ս.սաքիրին, հայտուտլարա բաստ կէլտիքլէրի մահէլլէ, անճագ, Տիլէսի նամ քէօյիւն պիթիշիյինտէ իտի։

«Իշթէ մահէլլի մէզպուրտա իտի քի, հայտուտլար, քէնտիլէրին թուլթուրմուշ օլտուքլարընը կէօրէրէք, էսիրլէրինի էօլտիւրմէյէ պաշլատըլար։

«Եալընըզ, Հէրպէրթին, վէ Մ. Լօյտուն ճէնազէլէրինի պուլտուլար։

«Հայտուտլարըն տիկէր գըսմը տախի, քէնտի եօլլարը իւզէրինտէ պէքլէմէքտէ օլան պաշգա պիր պէօլիւք ասաքիրէ բաստ կէլտիլէր։

«Մ. Վ. այնէր, վէ Գօնթ Պոյլի, մէզքիւր պէօլիւյիւն էլինտէ պուլունմագտա իտիլէր, իմտի մէրգումանընն ճէնազէլէրի, Տիլիզիտէն կէրէյի կիպի եիրաղ պիր մահալլտէ պուլունմուշլար տըր։

«Մէզքիւր իքինճի հայտուտ պէօյլիյիւ. էվվէլքինտէն ազ պօզկուն վէրտի իսէ տէ, հէր թարաֆտան քէնտի իւզէրլէրինէ սէվգ օլունան ասաքիրին էլինտէն գուրթուլամաեաճագլարը մէմուլ իտիլիր։»

Ինկիլիզ ղազէթալարընըն, ղայէթ զիեատէսի իլէ ախզը ինթիգամ եօլու պիր լիսան գուլլանմագտա օլտուգլարընը, մա թէէսսիֆ կէօրմէքտէյիզ։

Պիր ճինաեէթ իշին թէքմիլ պիր միլլէթ ալէյհինտէ հիւքմ իտիլէմէզվէ իտիլմէմէլի տիր։

Լօնտրա ղազէթալարընտան պազըլարը, Եունանիսթանը, մուհասէրէ հալինէ վազ իթմէքլիքտէն, վէ մահէլլի մէզպուրա Զուավ ասաքիրի տէօքմէքտէն պաշգա պիր շէյ սէօյլէմէմէքտէ տիրլէր։

Էկէր պիր մըդտար Զուավ ասաքիրի տախի, Իրլանտաեա կէօնտէրմէքլիյի թէքլիֆ իթսէ իտիք, մէզքիւր զազէթալար, նէ՞ սէօյլէեէճէքլէր իտի։

(Տեղ.)

Թայմզ ղազէթասընըն Ս.թլանթիգ տէնիզի ալթընտան իշլէեէն թէլէկրաֆլա ալմըշ օլտուղու հավատիսէ իթիմատ իթմէք էկէր ճայիզ իսէ, Ինկիլթէրրա իլէ Միւճթէմէյի Ս.մէրիգա պէյնինտէ եէնիտէն պիր մուարադա զուհուր իտէճէք իմիշ, շէօյլէ քի, Վաշինկթընտաքի Ինկիլթէրրա սէֆիրի, Ս.մէրիգալըլարը, Անթիլ ատալարը տէնիզինէն ճէնուպի գըթասընտա վագը Տարիէն նամ պօղազը աչմագ նիեէթլէրինէ գարշը բրօթէսթօ իյլէմիշտիր։ Սէֆիրի միւշարիլէյհ Ինկիլթէրրանըն տախի մէզքիւր թէշէպպիւսաթա իլհագ օլմասընը թալէպ իյլէմէքտէ տիր։ Մէզքիւր վագա, պունտան պիր գաչ այ մուգատտէմ, Հինտիսթան տէնիզինտէ պիր Ս.մէրիգա գօրտան թահգըգ օլունմուշ տուր։

—Իրան տէվլէթի սէֆիրի Հաճի Միրզա Հիւսէյին Խան ճէնապլէրի, պուախշամ, Իսթանպօլտաքի գօնսուլընտա պիւյիւք պիր ըսմի զիեաֆէթ վէրէճէք տիր։

—Վարնա բօսթասը պունտան սօնրա հաֆթատա իւշ տէֆա ալընըպ, իւշ տէֆա տախի կէօնտէրիլէճէք տիր։

Մէզքիւր բօսթանընն պուրաեա վասըլ օլմասը, Բազար, Սալը, վէ Բէնճշէմպիհ կիւնլէրի օլաճագ, վէ պուրատան գալգմասը տախի, Բազար իրթէսի, Զարշէմպիհ, վէ Ճիւմա կիւնլէրի օլաճագ տըր։

—Կէչէն սալը կիւնիւ, Քէօթահեաը պիր Գաթօլիք, Թարլա պաշընտա գազինօնուն պիրիսինտէ օթուրմագտա իքէն, ֆիւճճէթէն վէֆաթ իյլէմիշ տիր։

—Կէչէն ճումա կիւնիւ, Ս.զապ-գաբուլու պիր Իսլամ տէլիգանլըսը քէնտի քէնտիսինի քէօրրիւ իւզրինտէն տէնիզէ աթարագ դայպ օլմուշ, վէ էրթէ ճումա իրթէսի կիւնիւ, Ս.զապ-գաբուսու էօնիւնտէն լաշէսի պուլունմուշ տուր։

Շումնու 7 ապրիլ 1870

. . . Միւէլլիֆ,

Պու տէֆա Շումնու կիպի պիւյիւք պիր շէհիրտէ պուլունան միլլէթիմիզին հալի իլէ պէրապէր մէտէնիյէթ եօլունտա նէ կէօնէ պուլունտուգլարընը զիրտէ մուհարրէր մէգթուպում իլէ պէեան իտիպ, միլլէթէրվէր զազէթանըզին պիր քէօշէսինէ տէրճ իթմէնիզի թէմէննի իտէրիմ։

Պունտան ագտէմ Բուսֆուգտան յունվար 13 թարիխի վէ Մանզումէնիզին 1143 նումէրօսունտա տէրճ իտիլմիշ օլան մէքթուպումտան ազնաշըլան, Բուսֆուգտաքի միլլէթիմիզին հալի պուրատա պուլունան միլլէթիմիզտէ տախի վար իսէ տէ, եալընըզ շուրասընտա պիր ֆարգ վար տըր քի, Բուսֆուգլուլար գըզ մէքթէպինի գաբաթմըշ վէ Շումնուլուլար իսէ, գըզ մէքթէպինի աչըգ պըրագմըշ, էրքէք մէքթէպինի գաբաթմըշլար տըր, լաքին էկէր տիւշինիլիր իսէ, չօգ աքըլըրըգ իթմիշլէր տիր, չիւնքի պիր ճիվարտա սաեըլըրլար, նէ լազըմ իքի եէրտէ իքի մէսարիֆ, պիր թարաֆընը գըզլարը տիկէր թարաֆընը էրքէքլէրի էօյրէնտիկի հալտէ կինէ օտիմէք տէյլի մի, հազըր մէսարիֆտէ աղ օլուր։

Եաշասը՞ն Շումնու վէ Բուսֆուգ միլլէթիմիզ միւթէպէրլէրի եիրիւյիւշիւ...

Շիմտի իքի իւշ այտան պէրու տըր մէքթէպ գաբալը օլուպ, պիչարէ չօճուգլար մահալլէ վէ չարշը իշլէրինտէ սէրսէրի կէզմէքտէ տիրլէր, վէ վարժապետլէրինէ տէ պիր սէնէտէն պէրու մաաշընը վէրմէյտիքլէրի իշին պըրգմըշ նիհայէթ հիւքիւմէթ գօնսուլընա արդուհալ իթմիշ իսէ տէ, շիմտիյէ գատար կիտիպ կէլիպ նէ բարա վէ նէ տէ պիր մեֆուտ ալապիլմիշ տիր։

Վէ չունուտա ունութմայըմ պիլտիրմէյէ քի, զըզլար մէգթէպի տէյի իշար իթտիկիմ, նիզամը մէքթէպլէր աղնաշըլմայըպ, պաեազը գըզ չօճուգլար հապսխանէսի անանաշըլմալը տըր, չիւնքի անալար, չօճուգլարը, հաշարիլիզի սէպէպինտէն, տէյլի մարիֆէթ վէ իլիմ արզուսու իլէ, մահալլէ արասընտա պիր մահալ բէյտա իթմիշլէր հէր քէս գըզընը սապահ կէօնտէրիր ագշամ կէթիրտիր։

Շուրասընընտա ինքեար իտէմէյիզ քի, վարժուհիլիք իտէն գատըն հէր նէ գատար լիսանըմըզը պիլմէզսէտ քերականը պիր ուճունտան օ պիր ուճունա գատար թէքմիլ պիլիր իմիշ վէ եօրկան իյնէսինտէն տահուֆագ իյնէ իլէ էյի տիքիշլէր պիլիպ վէ էօյրէտիր իմիշ։

Էֆէնտի իշթէ Շումնուտա պուլունան 150 խանէ էրմէնիլէրիմիզին հալի վէ կիտիշի, կէօզլերի էօնիւնտէ պուլունան Պուլկար միլլէթինի պըրագալըմ, չիւնքի պաղը քէրրէ հագսըզ պիր մանէալարը վար տըր պիզտէ օնլար իլէ պիր օլալըմտէ էվվէթ տէյէլիմ, չիւնքի Պուլկար չօգչուգ իմիշ տէ օ սէպէպտէն չօգ շէյլէր եաբապիլիրլէր իմիշ։ էյ չու 120-130 խանէ եէհուտի միլլէթինէ նէ տէյէճէքլէր քի, չօճուգլարըմըզ եիքսէք իլիմլէր էօյրէնսինլէր նիյէթի իլէ մագսուս Բարիզտէն հօճա կէթիրտիշլէր տիր։

Նիհայէթ էֆէնտի էսէֆ իտէրէք պիլտիրիրիմ քի, կէրէք Բուսֆուդ վէ կէրէք Շուհնուտա պուլունան միլլէթիմիզ զանն իտէրսին մէտէնիյէթէ գարշը կիմմէք իստասարնը սիւրմէք իչին պիր գալի նիյէթ վէ իթթիֆաք իթմիշլէր տիր։

Գ-ԲԷԷԼ Ե. ՊԷՀՂԷՆ

Թէքիրտաղ 1870 Արիլ 5

Միւէլլիֆ,

Թէքֆուրտաղա տէօրթ սաաթ մէսաֆէ իյնէմիք նահիյէսինտէ Պօղազ-թէրէ գուրպինտէ վագը տէրէ իչինէ աթըլմըշ մէհրուհէն մագթուլ իւշ նէֆէր Բում խրիսթիեան ճէսէտի կէօրիւլտիւկիւ, մանը ճարիի արէպինին եէտինճի ճուսմա կիւնիւ, միւթէսարրըֆը լիվա սէատէթլու Թէվֆիզ բաշա հազրէթլէրինէ խապէր վիրիլմէսիյլէ, միւշարիւլէյհ հազրէթլէրի տէր հալ լիւզումի մըգտար զապթիյէ վէ լազըմ կէլէնլէրի զապթիյէ պինպաշըսը ըֆգազաթըյլա սէվգ պուեուրմուշ, վէ պիթթանգրգ մագթուլ խրիսթիեանլար Շարքէօյ գաղասընա թապի եէնիճէ գարիյէսինտէն, վէ գաթիլլէրի նահիյէյի մէրգումա մուզաֆա Նիւսրանը գարիյէսինտէ մէսքիւն սապրգալը թագըմընտան իսթիպտալէն ասքէրտէն մախրէճ չավուշ Զէրքէս Ահմէտ իլէ Սարնէսէլի գարիյէսինտէ մէսքիւն տիկէր Զէրքէս Իսհագ վէ Զիքրիեա օլտուղու անլաշըլմասըյլա, գրթալը մէրգումլար հէր նէ գատար թէչհիրի սիլահ իթմիշլէր իսէ տէ, համա օլսուն պիր կիւնա սագաթլրգ վուգուա կէլմէյէրէք ախզ ու կիրիֆթ օլունարագ, մէրքէզի լիվայէ կէթիրիլմիշ, վէ մագթուլու մէրգումլարըն էշեայի մաղսուպէյէրի տախի վաղ իյլէտիքլէրի մահէլլէրտէն զահիրէ չըգարըլմըշ, վէ Հիւքիւմէթի սէնիյյէտէ իճրա պույրուլան իսթինթագլարընտա, մէրգումլար գաթիի թարիգէ իճթիսարլէրինի, վէ մէզքիւր իւշ նէֆէր խրիսթիեանլէրի եօլտան կէչէր իքէն, սալը կիւնիւ պիրէր պիրէր թութուպ, էլլէրինի վէ կէօզլէրինի պաղլաեարագ, սախշամ օլունճա, հէր պիրի պիրինի միւթահէտէն գըլըճ իլէ գաթլ վէ իտամ իյլէտիքլէրինի, իթիրաֆ իյլէտիքլէրինտէն, վէրլսէյի մագթուլլարըն ճէլպիյլէ, մուհագէմէյի չէրիյէլէրի վէ նիզամիյէլէրի տէրտէսթի իճրա օլտուղունա, վէ պունլար միւսթահազգը իտամ օլուպ, իգթիզասը ճէնապը վալէյի վիլայէթքէնահիտէն տէրտէսթի իսթիզան պուլունտուղու խապէր ալընմըշ տըր։

Դաթիլի մէրգումլարըն պու սուրէթլէ էշեայի մաղսուպէյէրիյլէ, էլէ կէչիրիմէլերի, բաշայի միւշարիյէյհ հազրէթլէրինին, քէմալի հիմմէթ վէ իգտամ վէ զայրէթլէրի սէմէրէսի օլտուղունտան, էհալիի գատիմէի միւալիմէ վէ զայրի միւալիմէսինին, վէ պուրատա պուլունան պիլճիմէ տիվէլի միւթէխամէ, վէ թիւճար թէպասընընն, չիքրանիյէթի ֆէվգէլատէլէրինի մաւճիպ օլմաղա, թէչէքքիւրէն պէեանը սըհհէթի հալէ իպթիտար իյլէտիմ։

Թ-ԲԷԷ-ԵՂԷՆԴՈՒ

1287 մուհարրէմ 28

։ ։ ։ Միւէլլիֆ,

Ազ վագրթտան պէրու, զազէթանըզտա Եվրօպանըն պաղը զազէթալարը կիպի, ըսիմլէր թապ օլունմադտա օլտուղունու միւշահէտէ իտէրէք, սայիր կէօրիւլէկլէն պիր չօղ անվալը բէսէնտիտէ վէ սրֆաթը մէմտուհէնիզտէն, տայիմա քէսպի մէսէրրէթ իյլէտիկիմ կիպի, զազէթանըզը օգուեանլարը պիր գաթ տանա թէսրիր իյլէմէք իւզրէ, չու իլավէսինի թէճվիզ պուեուրտուղունուզ ըսիմլէրտէն ֆէվգէլատէ միւթէչէքքիւր օլմուշ իսէ մտէ, եալընըզ մէզքիւր ըսիմլէրին քիմէր, վէ գանղի մահէլլէր օլտուզլարընա տայիր, եէքնազարտա իյզահաթա, չար չէշմի ինթիզար իլէ միւնթազրը պուլունմուշքէն, Մարսիլեա վաբօրունուն հէնուզ վիրուտ իթմէտիկի ճիհէթլէ, թաֆսիլաթը մաթլուպէնին նէչրի, մահզա բօսթանըն վիրուտինէ միւթէվագրֆ պուլունտուղու պէեան օլունմուշ տուր։ վագաա պիր չէյ տէնիլէմէզ, անճագ, էկէր միւմքին իսէ, բօսթանըն վիրուտինտէն սօնրա, մուգատէմքի վատինիզ իւզրէ, իյզահաթըյլա մաէն թապ իթտիրիլսէ, ճիւմլէմիզին խօշնուտիյէթինի միւսթէլզիմ օլաճաղընը իխթար ու պէեան իյլէրիմ։ չայէտ, մէզքիւր ըսիմլէրին էվվէլճէ թապ օլունուպտա, իյզահաթընըն սօնրաեա պըրագրլտըզը, զազէթանրզըն քիւլլիյէթլու սիւրիւլմէսի իչին պիր թէտպիր տիւշինիւլմուշ իսէ, զաթէն մինէլգատիմ, քէսպի չէօրէթ, վէ էհալինին հիւսնի զաննընը իսթիճլապ իթմիշ օլտուզունտան, պու մագուլէ թէտապիրէ հաճաթ մէսս իթմէյէճէկինի տախի իլավէ վէ իթեան իտէրիմ էֆէնտիմ։

Ղ-ԷՂՆԱՆԸԸ
օքսամէս արքսուրէշ
պուլանան վէվնդան
պէրէ։

Իշ պու պալէատէքի մէքթուպ, Օսմանլըճա հըրուֆ իլէ սլտուղու, վէ պիր Իսլամ էֆէնտի գալէմինտէն չըգմըշ պուլունտուղու հալտէ, թարաֆըմըզա կէլմիշ օլտուզունտան, պիլ իթթիֆար վէ մաթէչէքքիւր տէրճ իթմիշլիզ տիր։ զիրա, զայրէթի վաթանիյէ իլէ մէէլուֆ օլան Իսլամ էֆէնտիլէրին, աճիզլէրի հագգընտա զուհուրա կէլէն չու զայրէթ վէ չու հիւսնի թէվֆճաիհէրի, պիզիմ իչին պիւյիւք պիր թէչվիգաթ սաեըլմադտա տըր։

Ըէսիմլէրին իյզահաթընա կէլինտիքտէ, իխթարլարը վէ նասիհաթլարը իչին իզհարը թէչէքքիւր իթտիկիմիզէ պէրապէր, պունտան սօնրա, հիչ տէյիլ իսէ, Ֆրանսըզճալարը զիրլէրինտէ պասըլմըշ օլտուղու հալտէ թապ իտիլէճէկինի, վէ եավաշ եավաշ սայիր գուսուրլարըն տախի իսլահը չարէսինէ պաղըլճաղընը պէեան իտէրիզ։

Շու միւնասէպէթլէ, պաշդա պիր չիքրանիյէթի պօրճումուղու տախի էտայէ միւսարաաթ իտէրիզ։ չէօյլէ քի, ըէսիմլի զաղէթալարըմըզըն թապ ու նէչրի հագգընտա լազըմ կէլէն միւսատէյի ալիյէ, սայէյի մէարիֆվայէյի հազրէթի Միլքտարիտէ, տախիլիյէ նէզարէթի ճէլիլէսի թարաֆընտան, սէրիան իհան պույրուլտուղտան պաշդա, մաթպուաթ միւտիրիյյէթի պէհիյէսի միւտիրի Մաճիտ պէյ էֆէնտի թարաֆընտան տախի, աճիզլէրինին չու զայրէթ վէ չու թէչէպպիւլէրի, Թէնսիպ իտիլէրէք, թէչվիգէ հիմմէթ պույրուլմուշ տուր։

ԻԼԱՆ։

Վալիսէ խանընտա, իւսթ գաթտա, 63 նիւմէրօլու օտատա, հէր ճինս իրէք թօհումու սաթրլմագաա տըր, թալեպ օլանլարը, մահէլի մէզքիւրէ կիտիպ էհվէն ֆիյաթլէ ալաճագլարը իլան օլունուր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ
ՖՐԱՆՍԱ

Բարի 4 մայիս

Իսթիալ գօմիթէսի ազալարընտան պիր չօղ գէվաթ Մարսիլեատա ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ, վէ մուխթարաեա իլգա իտիճի պիր թագըմէվրագլար էլտէ իտիլմիշ տիր։

Լ-ԷՊՊ 4 մայիս

Տիւնքի կիւն Շիրքէթի միլլէ թարաֆընտան ազտ օլունան պիր մէճլիստէ, իմբէրաթօր Նաբօլէօնուն էօմրիւնէ գարշը վիճուտէ կէթիրիլէն իթթիֆագը խաֆիտէ իլհագ օլմուշ օլտուղունու ինքեար իթմէքտէ տիր։

Մ. Օլիվիէ, սէրպէսիյէթէ գարշը մուամէլէ օլունաճաղընա տայիր չուեու պուլան թէվաթուրլարը եալանա չըգարմըշ տըր։ Ըէսմի զազէթանրն պէեանընա նէզարէն իթթիֆագը խաֆիեէ տախիլ օլանլարը իսթինթագլարը պէյիւք զայրէթլէ իլէրի վարտըրըլմադտա տըր։

ՄԸՍԸՐԸՆ ԵԷՆԻ ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ

Լ-ԷՊՊ 3 մայիս

Մ. Օթուէյ, Մըսըրըն եէնի իսթիգրազը հագգընտա օլունան պիր սիւալէ ճէվապէն, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին, եալընըզ ահտնամէլէրէ այիտ օլան պիր մէսէլէտէ միւտախէլէ իթմէքլիյէ պօրճու պուլունմատըզընը պէեան իյլէմիշ տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լ-ԷՊՊ 2 մայիս

Մօրնինկ Բօսթ զազէթասը, Ֆըլուրանսըն տախի, իմբէրաթօր Նաբօլէօն հազրէթլէրի էօմրիւնէ գաստ իյլէմէքիւզրէ վիճուտէ կէթիրիլէն իթթիֆագը խաֆիե

կատարանութիւնը զոր «կը կոչէր» քանի որ «համաձայնութիւնը» կը հաստատէր, եւ ուսկից «կը հրաժարիր» երբ մարտ 21ի յօդուածը զինք կը բռնադատէ որ ապրիլ 4ին այնպիսի հաստատներ վկայութեան բերէ որ «զանհամաձայնութիւնը» կամ վէճը կը հաստատեն, եւ «փախուստ տալու համար» կը պարծի թէ «նմանակցութեամբ պատճառաբանելով մեծ զեղմունք մը բրած է»։ «Պայմանագիրը վերջը փոխանցելն» հաստատելու դժուարութիւնը իրեն օգնութեան կը հասնի, եւ առ բերոյն մուրհակները անվիճելի փաստի կը վերածէ։

Գողութիւնն ալ դժար է ապացուցանել, միթէ այդ դժուարութիւնը փաստ մի է գողութեան յանցանքը արձակելու համար կը յաւելու –թէ «գողզիոյ իրաւանց սկզբունքը միայն ընդունելի են թիճարէթին» որ «իտալացի եւ Հոլանտացի իրաւունքը» բնաւ հոգ չընէր։

Նաւակայն ի՞նչ է իտալացի իրաւունքն (որ Հռովմայեցին կը պարունակէ) ի՞նչ են Հոլանտացի եւ Գերմանական իրաւունքն։

Սոնպէս յառաջ վարելով եւ սքանչելի կերպով պատճառաբանութիւնները յեղաշրջելով կրսէ թէ, 1856 օգոստոս 18 ին վճիռը, զոր իբր հակառակորդն պատյարմարութեամբ լիչած է, նիւթիս չի կրնար պատկանիլ, եւ իրեն դէմ տրուած այնպիսի վճիռ մըն է որ ամենաճնշակար իրաւախոհութիւն մը հաստատելու վտանգը կը ծագեցնէ։։։ (Այսպէս։)

Ի՞նչպէս Միւսիս Միչէլ, «անկողմնասիրութեան» դատաւոր, ինկած ատենն ալ «անկողմնասէր է։։։

4. Ապրիլի պատասխանին մէջ շարունակելով կը հաստատէ թէ մուրհակաբերներուն դէմ եթէ գարտողութիւնը ընդունելի ըլլան, բերոյն մուրհակաց շրջաբերութիւնն կը խարանուի։

Ո՞ւրեմն չէք զարտողութիւն – «եւ բարձր պաշտօնէի» մը համաձայն կարծիքը գոհութեամբ ի վկայութիւն կը կոչէ։։։

Բարձր պաշտօնէի՞ մը։։։

Քանի որ այդպիսի վկայութեանց կը դիմէ, միթէ յայտնի չէ որ զինք դատելու դատաւորաց վրայ ամենայն «ազդեցութիւն» դատապարտելու իրաւունքը կը կորսնցնէ։

Այդպիսի վկայութիւնը յաւագոյն ջատագովն է այն «դատաստանական զուցարութեանց» որոնցմով Բէլէկրինի փաստաբանը, ըստ մեր կարծեաց, կարեւոր ծառայութիւն մը կը մատուցանէ դիտութեան եւ երկրի մը՝ որ իրաւանց նիւթերու վիճաբանութեանց մէջցաւ, յուսանք, երթալով աւելի ընդունակ պիտի ըլլայ արդարութեան դգացման։

Ոչն վիճաբանութիւնք՝ դէպքերը չեն քններ։ Առկախ կամ վճռեալ դատերէն սոսկ տարիթ կը քաշեն իրաւանց նիւթերու վրայ վիճաբանելու, եւ վիճաբանութիւնը գիտութեան ճշմարիտ ծառայութիւններ կը հայթայթէ։

Գոհ եւ ուրախակից եմ Ձեզ։։։ Հրաատարակիչ, որ ամէն տեսակ ուշիմ գրութեանց ձեր պատուական օրագրին մէջ ընդունելու թիւն կուտաք, որոնք 'ի դիպաւորջ մարդասէր հակաճառութեան օրինակ կը լան։ Դրէտրբ Բէ-բէլէն։

ԻԼԱՆԱԹ

Հասան բաշա խանընտա Ն. 14 օտատա, էկինլի Պէշիր օղլու Հաճի Յովհաննէսնամ զամ, Ֆրէնկի իլէթինի ազ մի տաէթ զարֆընտա իլի իթմէքատ օլուպ, քէնարիէրինի պագարբմագ խոթէեէնէրին մահէլի մէզպուրա մի բաճաաթ իթմէլերի։

Ի կիլթերրատան, Նէնի կէթիրիմիշ օլան, վէ Մօրկանս Բարթէնթ Լենատ թատ պիր օլունան արապա, Ինկիլիզ Ֆապրիգասընտան սաթըն ալնան Ֆիլանթատան ջոգ ուճուպ օլարագ սաթըլաճագ տբր։

Մէզքիւր արապանըն ուֆագ պիր մարինասը օտուպ, անընկա, իսթէնիրսիլի հալրոէ, իսթիւ աչըդ, վէ գարալը գուլանըրապիէճէք տիր։

Թաֆսկիլի մալիւ մաթ իսթէեէնէրին, Թաշ խանընտա Ն. 60 օտաեա միւրաճաաթ իլլէմէլերի։ Ը—3

Մայրաքաղաքիս արուարձաններէն մէկուն ազգային դպրոցին համար, երաժշտութեան դասատու մը կը փնտռուի որն պարզ ընթերցանութեան դասատուլու բաւականութիւնն ալ ունենալու է։ Ուզողը կրնայ լրագրոյս գրասենեակէն տեղեկութիւն առնուլ։

Էրմէնիճէ, Թիւրքճէ, Ինկիլիզճէ վէ Ֆրանսըզճա լսանելարընտա, Թահրիրաթլար, վէ Թէրճիմէլեր իտէնէ իհթիեաճլարը պուլունան գաթլարրն, դարգէթամրգ օտասընտան մալիւ մաթ քէսպ իթմէլերի։

ԼՕՀԶՈՒՆ ԼԻԶ ՍՈՒԵՈՒ
Գալաբնդան սէբնմալը

Բրուսիանըն հէքիմիք Ագատէմիասը էն միւթէպէր հէքիմլէր վէ ուսումէն քեսֆիֆլէյի հէքիմլիք Ագատէմիայրը Թարաֆընտան Թահսին օլունմուշ օլան մէզքիւր ԼԻԶ ՍՈՒ եուենու իսթիմալ իտէնին եիւզիւնտէ վէ էլլէրինտէ նէ գրզը լէքէ փէյտա օլուր նէ եիւզիւ կիւնէշտէն եանար վէ նէ տէ պուրուշուր։ Կէրէք գատընլար վէ կէրէք էրքէյլէր Թէնէ պէեազլրգ վէրտիքէն մատատէրիյի եուսուշատան մէզքիւր սուեուն գուվվէթինի թէճրիպէ իլէ Թանըմշլարը։ Մէզքիւր ԼԻԶ ՍՈՒԵՈՒ եալընը, Գալաթատա եիւքսէք Գալտրրմտա 68 Ն. իլէ մուրագգամ Մ. Վէլիչ վէ գումբանեանըն մաղազասընտա սաթըլրը։

ՄԻԻՀԻՄԱ ԻԼԱՆ
Վ. ԾԱՆՆԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Իսթանպօլտա Քօլբրիւ պաչընտա, Վէթիսպագ գարչըսընտա, վէ 7 վէ 8 նիւրէրօլու մաղազալարտա, վէ քէզալիք պէյօղլուտա Աղա ճամիսի ճատտէսինտէ, 6852 սէնէսինտէ քիւչատ իտրիմիշ օլան 17 նիւմէրօլու էճզախանէտէ, հէր նէվի էճզա վէ էտէվաթը թրպպիյէ մէվճուտ օլուռղու կիպի, Նօրվէճալը Բէթէ. Մօլլէրին Մօրինա Պալրը ճիւէրի եաղը, հէր նէվի զայէթ թազէ մատէն սուլարը, վէ բէզալք Պօրտօ, վէ Իսբանեա, վէ Բէնօ չարապլարը, վէ Ինկիլիզ հարտալարը վէ պիրալարը, վէ Ալմանեանէն միտէվի պիրա խիլատասը. վէ Լիսպիի նամ թապիպ իճատը օլարագ այէա սրզրը էթի խիլատասը, վէ Լիսպէն գօլենիալ բարֆիմլէրի (գոգուլոսուլար վէ եաղլար) վէ Միւնիէ չիգօլաթը, վէ պուղմաքինալարը, վէ հէսաաթ հազրը պուզ տախի պուլունմադտա տբր։

ՖԻԵԱԹԼԱՐ ՂԱՅԷԹ ԷՀՎԷՆ ՏԻՐ

Մէզքիւր էճզախանէլէրէ կիճէ վագթի տախի կիտիտիքտէ, Թալէպ օլունանը իճրա վէ իթայէ հազրը ատամ պուլունաճագ տբր։

ՍԱՂԱՐԱ ԳՈՒՎՎԷԹ ՎԷՐԻՃԻ ՓՕՓՈՒԼՈՒ ՄՈՒԱԼԻՃԷ

Շիմտիէ գատար լճատա օլունան մուալիճէլերուէն հիչ պիրիսի պաշտատ սաչ օլմասան եէրլէրինտէ, էկէր պաշ ատրիսինտէ օլան տէօքիւ լմիւշ սաչլարընքէօքլերի չիւրիմիւշ իսէ, սաչ հուսուլէ կէթիրէմէզ տիր։ Լաքին, էկէր քէօքլէր չիւրիմէմիշ իսէ, ՎԻԿՕՐ նամ քէքուլու սաչ սուեու, չօգ տէֆա ազ վագթի զարֆընտա կիւզել սաչ հուսուլէ կէթիրէճէք տիր։ Եալընըզ պիր գաչ տէֆա պումուալիճէտէն պաշտ սիւրմէքլէ, գուվվէթսիզլէնմէյէ, վէ պէտալանմայէտ, վէ տէօքիւ լմէյէ մէյեալ պուլունան սաչլարա չօգ գուվվէթ վէ փարլագլըգ վէրիպ, ասլը բէնկինէ կէթիրէպիլիր, վէ տէօքիւ լէճէք օլան սաչլարը տախի գուլմէկլէտէրլէք։ պաշտատ սաչլարը չօրալարը։

Իշ պաս մուալիճէ պէյազ օլաուրտան, Էսմասը ասլա լէքէ էթմէզ, վէ կիւզել քէքուլու օլուպ, հէր կիւն սաչ եադը եախոտ փամատատ գուլանմաեատ տէթի օլանդար, պիր թադրմ զարարը եադլար, վէ վամատարարն եէրինէ, մէզքիւր քէքուլու սաստան գուլանմասը քէսպիլ բրի մէնֆատլը օլուր։

Մէզքիւր սաս էհվէն ֆիյաթլէ սաթըլար։ Ալիթանէտ, Գալաթատա Ս Մ. Մինասեանըն Ամէրիգան մաղազասընտա։

Ամերէա, Ֆրանսա, Զվէյցէրէա, Իթալիա Բաուէրա Պելճիքա Իսբանիա վէ Թէրքիէ հիւէրէնէրին 800,000 700,000. 600,000. 500,000 400,000. 300,000. 200 000. 100,000. ֆրանք տեար էնրիէրէն, վէ 30 սենտիմէն 60 սենտիմ քոպար վարէլէրի պուլունան Էնրիէրդ սէհիմ բէնտիլրէն պէսիտ Ֆերէջէ սէրբէջէրտա։

Մէզքիւր իսթիգրազ պիլէթլէրի հէր ազէքիւրէր։

Բէզա, Օսմանլը հիւքիւմէթի իսթիգրազլարը եանի, Էսմամը Ումումէյէ, 1865, 1863 1869 սէնէլէրի իսթիգրազլարը, Յոսիէթ ժէնէրալ Օթոման վէ Խրէտի ժէնէրալ Օթոման սէհիմլէրի տախի պուլունուր։

Մէզքիւր մէրքէզի տէրօզիթօ, հէր զանդի հիւքիւմէթին օլուր իսէ օլսուն, գազանան պիլէթլէրինի բսգօնթօ իսէր։ 10, 20 40, 60, 100, 200, 300, 400, 500 ֆրանք, վէրիլէրէք պիր պիլէթ սաթըն ալընարպտա պալէատէ պէեան օլունան ճէսիմ մէպազլարտան պիրիսի գազանդրապիլիր վէ գազանմատրը հալատէ, սաթըն ալնան պիլէթ ուֆագ պիր բսգօնթօ իլէ սաթըլապիլիր։

Փեբրվար 15 տէ չէքիլէճէք օլան Սաքսօնեա պիլէթլէրի, պիր տէֆա չէքիլի իլիչին իթիպարը օլտուղու հալատէ, 25 դրշա սաթըլմազտա տբր։

Պինաէն ալէյն, պալէատէ պէեան օլունան պիլէթլէրտէն սաթըն ալմագ իսթէեէնլերին, Էվրոպանըն քեսֆիֆլէյի իսթիգրազլարրն գօմիսիօնճուսու պուլունան Ֆ. Տ. Ճանէթօնուն Գալաթատա Մի, Նիսիբալիթ խանը իթթիսալինտէ վագը 16 Ն. իլէ մուրագամ մաղազասընա միւրաճաաթ իլլէմէլերի։

ՍԱՀԻՊ ԶԱՆՋԻՐ.
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. Ֆ. ՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏՆԵՐ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ
ՎԷՏՈՂԼՈՒՆՑԱ ՏՕՂՐՈՍ ԽՕԼՏԱ, ՖՈՒՐՈՒՐԱՏ ԱՎՏՈՒԼՈՂ
ՎԵՐԱՑԷՐԼԷԼ ԴԱԲԵՏՍՐՆԵՐԱ ԴԷՖՏԷՐՈ 467.

ԳԱԼԱԹԱ ՍԷՐԱՖԵՐՆԵՐԱ ՎԱԴԸ ՄԷԹԹԷՊԻ ՍՈՒԼԹԱՆԻ

Ի Լ Ա Ն

1870 –1871 սէնէ գարֆընտա մի պալէատը լսզամ կէլէն ամիսէքի էշեալարրն, մէզքիէպի մէզգուր սարարարընտան պիրիսինտէ ամիսէ պէեան օլունան կիւն վէ սաաթլարտա մէզգուրա գանուլաճաղը էհվալիէ պիլսիրիլիր։

Մէզքիւր մէզգուրա իլիչագ օլմագ իսթէեէնէր, շարթլարրը մէօհիւրիւ մէքթուպա պիլսիրէճէք էր տիր։

Ալաֆրանկա մայիս 18 շարշէմպիհ կիւնիւ, սապահրն ալաֆրանկա սաաթ 9 ունուսա,
հէր թիւրլիւ պահար, շէքիր, գահվէ, էճզա վէ սայիրէ։
Եէվմի մէզքիւրլատ, էօյլէնտէն իրի սաաթ սօնրա, թամգա մէհիւր։ վէ պարարմասը իգթիպա իտէն սայիր շէյլէր։
„ „ 19 բ. Նճշէմպիհ կիւնիւ, սապահրն ալաֆրանկա սաաթ 9 ունուսա,
մատէն քէսմիւրլի։
Եէվմի մէզքիւրլատ էօյլէնտէն 2 սաաթ սօնրա քէսմիւր։
„ „ 20 Ճումա կիւնիւ, սապահրն ալաֆրանկա սաաթ 9 ունուսա,
ուն վէ էթմէք։
Եէվմի մէզքիւրլատ, էօյլէնտէն 2 սաաթ սօնրա, էթ։
„ „ 24 սալը կիւնիւ, սապահրն ալաֆրանկա սաաթ 9 ունուսա, ալեագ գապը։
„ „ 27 Ճումա կիւնիւ, սապահրն ալաֆր. սաաթ 9 ունուսա, էյպիսէ։
„ „ 28 Ճումա իրթէսի կիւնիւ, սապահրն ալաֆրանկա սաաթ 9 ունուսա, պէկէ տաիր շէյլէր, մէսէլա, պաամա, մէլիքան վէ սայիրէ։

Պալէատէ պէեան օլունան է եալարը պա թահրիր վիրմէք իսթէեէնէր, շուրթ տէֆթէրինի, մէքթէպի մէզգուր նազրը օտասընտա բազար կիւնէրտէն մատատա, հէր կիւն սապ հրն ալաֆրանկա սաաթ 9 ունուսան ախշամրն ալաֆրանկա կիւնէ գատար կէօրէպիլիր։

Պէ յօղու. 24 ապրիլ 1870

Մէքթէպի Սուլթանի տիրէքթօրու
պէ պաշ մուֆէթթիշի
ԵՐ ՏԸ ՍԱԼԻՄ.

Մէքթէպի Սուլթանի նազրը
Է. ԻՆԵԼԻ

ՄԱԼԱՏԻ ՏԸ ԲՕԱԹՐԻՆ
(Կեոէյ-Խ-ՆԻ-ԼԷՔԼԷՐԷ)
ՍԻՐՕ ՏՐԻՍՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ
ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մէզքիւր թէրթիպաճըն թէէսսիրի ազիմի, 1857 սէնէսինտէն պէրու, մէշհուր հէրնիկէր թարաֆընտան կէօրիւլմիշ տիւր։ Կէրչի շիմտիյէ գատար չօգ թագիտլէրի չրդրշ իսէտ, հիչ պէրիսինտէ օնա մանէնա պիր թէէսսիր կէօրիւլէմէմիշ տիր. իմտի, էհալիյէ էքիտէն նասիհաթ իտէրիզ քի, մէզքիւր շուրուպու պրոգրամընտա, հէմ տայիմա ըլնկինին կիւզել պիր կիւլ գերմզուրզընտա օրմասընա, վէ հէտատ շիչէնին էթրաֆընտա քէնտի իրգամըզ պուլունմասընա տիրգան իթմէքի տիրէր։ Մէզքիւր շուրուպուն իսթիմալլէ էօքսիրիւք քէսիլիր, կիճէ թէրլէմէքլիք տէֆ օլուր. վէ քէյֆիպ չաբուգ սուրէթտէ չիֆա պուլուր։ Պու իրամ կէօրիւս բանաթսըզըրը, նէզլէ, նէվալիր, պրոնչիթ իլլէթի իչին ըէք ալէա տբր։

Պունլար Տէր տատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. Կանգիւք պիրատէրլէր, Տէլլա Սուտա վէ Ծանոնի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տբր։

ԲՅԹԻՅԼ ՏՈԺԷՍԹԻՎ
ՏԸ ԼԱԹԹԱԹ ՏԸ ՍՈՒՏ Է ՏԸ ՄԱՆԵԷԶ
ՏԸ ՊԻՐԷՆ ՏԻՒ ՊԻՍՍՕՆ
Փարէ-ին հէրէմլէր Ալֆաթէֆ Էմբէրէուլը Ֆարէճաֆրընը
Դայէլ օրուշ էճզաճը։

Մէզքիւր բասթիրլէր, Թասարմը համ իթթիրմէքլիյէ Խրամէթ իսէն եօլլարտա վուգուպուլան հէր նէվի պրոգրէգլա իշին եէնի վէ հէքիմլիք սանաթը թապիի գանունլարընա բէք մուգաֆրդ պիր մուալիճէնին թէրթիպաթընտա Վիչի սուբէք մուգաֆրդ պիր մուալիճէտիր պու։ Մէզքիւր մուալիճէնին թէրթիպաթընտա Վիչի սուեու մէվճուտ պուլունտուգունտան, քեսֆիֆէի հէքիմէր եու վէվն յիր մատէն սուլարը էճզալարը մէվճուտ պուլունտուգունտան, քեսֆիֆէի հէքիմէր թահսիկէլ իթմէքտէտիրլէր։ Պունդան պաշլը ըճա մուհասէնաթը, կասթրիմ։ կասթրաչէ։ կաղ հարի մէսի, միտէ շիշքինլի յի, եէմէքտէն սոնրա իրթիֆրա կէլմէսի, հազմ իթմէքլիք կիւճիւդիւ, վէ միտէ ազրլարընտա կէօրիւլմէքտէ տիր։

Պունլար Տէր տատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. Կանգիւք պիրատէրլէր, Տէլլա Սուտա վէ Ծանոնի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տբր։